

Ein minniligur túrur

Nebbasildarok

KIRSTIN ELIASSEN
lívfrøðingur

Í dag gerst alsamt meira vanligt at frætta um týndar fiskastovnar. Millum annað tí gjørdist nebbasildatúrurin, framdur í aprílmánað í ár, so minniligur.

Tað er altíð trupult at meta um støddina á einum fiskastovni, men við nebbasild er tað framúr trupult. Hetta, tí at hon bæði livir uppi í sjónum og grevur seg niður í sand.

Í Norðsjónum er nebbasilda-veiðan bæði nógv og týðningarmikil, men eisini har aftra tey seg við at geva beinleiðis boð upp á stovnsstøddina. Ístaðin verður hugt at, hvussu stovnurin annars er fyrri – fyrst og fremst at aldursammansetingini.

Nebbasild verður, í mun til nógv onnur fiskasløg, ikki gomul – í mesta lagi eini 10 ár. Tískil skulu ikki nógv ár við miseyðnaðari gýting til, áðrenn stovnurin gerst illa fyrri. Sum heild er best dámt, at talið á hvørjum aldursbólki fellur líðandi við øktum aldri, men at allir, eisini

Longu í lastini fekst varhugi av, hvar nebbasildin var endað.

*Manningin umborð á Magnusi
Heinasyni í holt við at fáa allan toskin
niður í lastina.*

teir elstu aldursbólkar, eru umboðaðir (sí faktaboks).

Væl fyri

Hetta er annað árið á rað, at kanningar av nebbasild eru gjørdar á Landgrunninum.

Trolað verður á átta støðum kring oyggjarnar. Tríggjar á Norðhavinum, tríggjar eystan fyri Fugloyinna og tvær sunnan fyri Sandoyinna.

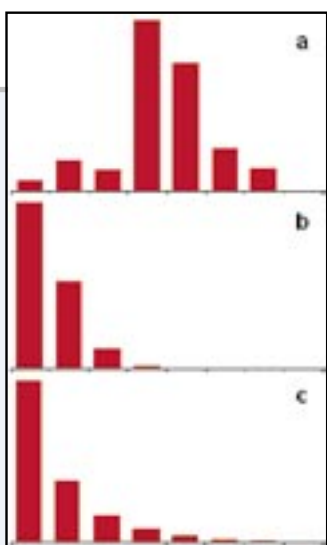
Úrslitini frá nebbasildatúrinum í 2008 bendu ikki á, at stovnurin var illa fyri. Nebbasild var at fáa á øllum støðunum við nøgdum upp í 200 kg um tíman. Stovnurin hevði umboð frá aldursbólkunum eitt til og við sjev ár, og tær eitt ára gomlu vóru best umboðaðar. Til samanberingar

er ofta langt ímillum nebbasild eldri enn fyra ár í Norðsjónum.

Yngulkanningin í fjør vísti samstundis, at ongantíð síðani

yngulkanningarnar byrjaðu í 1974, hevur verið so nógv til av yngli.

Spennandi var tí at vita, um hetta sást aftur í ár.

FAKTA

Á myndini síggjast trí dømri um, hvussu aldursbýtið á einum stovni kann síggja út. Í dømi a er lítið til av teimum yngru aldursbólkunum, og bendir hetta á at gýtingin ikki er eydnað trý tey seinastu tíðarskeiðini. Í dømi b er mest til av tí yngsta aldursbólkinum, t.v.s. at gýtingin er væl eydna, men eldru aldursbólkarir vanta, og er gýtingarstovnurin tískil skerdur – hetta er vanligasta eyðkenni á einum stovni, ið verður veiddur ov hart. Í dømi c er gýtingin bæði væleydnað, og støddin á gýtingarstovninum nøktandi – umleið hetta er aldursbýtið á føroyska nebbasildastovninum í lötuni.

Máttu rýma undan toski

Vit lögdu frá landi um kvöldið 16. apríl, og byrjaðu at trola eystan fyri Fugloyinna morgunin eftir. Í nógð var fongurinn eitt vet betri enn undanfarna ár, og nebbasildin var væl fyri – hevði eitt gott aldursbýti. Nógv var til av teimum eitt ára gomlu, so alt bendi á, at yngulin frá seinasta summer hevði klárað tann fyrsta vandamikla veturin.

Síðani varð farið á Norðurhavið, og har vóru vit veruliga tikin á bóli. Tá fyrsta tóvið kom á dekkið, var tað smekk fult av toski. Vit høvdu ikki júst gjørt okkum út til vinnuliga veiðu og máttu tískil í úrtíð inn at landa. Hóast hetta tarnaði nebbasildakanningunum, so var einki at ivast í, at hetta hóvaði manningini

Sum fyrivarni bað skiparin um at fáa ís at hava við út aftur, og lukkutíð, tí sama skil var, tá ið vit trolaðu aðru fer á somu støð. Nebbasild var eisini, men tær sóust mestsum ikki aftur millum allan tosken, og kryvvingin avdúkaði, at størri parturin av nebbasildaveiðuni var endaður sum toskaføði í trolinum.

Tað er ikki á hvørjum degi, at rýmt verður undan tosken, men í hesum førinum varð tað neyðugt. Hinar báðar støðirnar á Norðhavinum vóru tó tiknar uttan forðingar av hesum slag.

Rokhálið

Í 2008 høvdu vit, sum eina roynd, livandi nebbasild heim við til Sjósavnið. Nakrar av hesum eru enn á lívi í dag, og klára tær seg nógv betri undir slíkum umstøðum enn frammanundan væntað. Hetta er sera forvitnisligt, og tískil var seinasta endamálið við nebbasilda-

Áðrenn alt trolíð var komið á dekkið vistu vit, at talan var um eitt met stórt hál.

túrinum í ár, at fáa til vega livandi nebbasild til Sjósavnið.

Tíðliga á morgni 21. apríl royndu vit eftir livandi nebbasild á eini støð suður úr Sandoyinni. Fyri at tær ikki skuldu farast, varð bert hála helvtina so leingi sum á hinum hálunum, t.e. ein hálván tíma. Enn einaferð stóðu vit sum kánus – í trolinum vóru ikki minni enn fimm tons av sprellivandi nebbasild. Størsta hálið undan hesum var á 300 kg, og tá varð hálað tvífalt so leingi.

Samanumtikið kann tí einans staðfestast, at einki bendir á, at nebbasildastovnurin á Landgrunninum er týndur ella illa fyri. Hetta er sera gleðiligt – ikki minst fyri allar teir fiska- og havfuglastovnar, ið eru tengdir at honum.

Onkur av manningini hevði sett sær fyri at finna eina met stóra nebbasild – tó uttan eydnu.

Ein røsk og vælnøgd manning framman fyri rokhálinum av nebbasild.